

⚠️ **Avís de sequera:** s'ha activat el protocol de sequera en fase d'alerta.

Sant Andreu

[L'AJUNTAMENT](#) ▾[SERVEIS I TRÀMITS](#) ▾[GUIA DEL DISTRICTE](#) ▾[EL DISTRICTE I ELS SEUS BARRIS](#) ▾[CONEIXEU EL DISTRICTE](#) ▾[CONTACTE](#)

[Inici](#) / [Últimes notícies](#) / [Canviar l'educació per canviar el món](#)

Canviar l'educació per canviar el món

28/04/2021 - 11:27

L'educació és un dels pilars per a la transformació social. Per això, cal reforçar el treball per a assolir un pensament crític amb l'objectiu de fer front a una sèrie de reptes que es posen al davant, com l'auge de les fake news, l'aparició de la postveritat, el negacionisme o la popularitat de les pseudociències.

L'educació és un dels pilars per a la transformació social. Per això, en èpoques de crisi com la que es viu actualment, ocasionada principalment per la irrupció de la crisi sanitària, cal reforçar el treball per a assolir un pensament crític amb l'objectiu de fer front a una sèrie de reptes que es posen al davant, com l'auge de les fake news, l'aparició de la postveritat, el negacionisme o la popularitat de les pseudociències. També, en èpoques de crisi, cal reinventar-se i intentar veure les oportunitats que es presenten.

Amb aquesta idea, el passat 15 d'abril es va celebrar de manera telemàtica la jornada educativa “Canviar l'educació per canviar el món. Com responem als reptes globals?”, organitzada per la Generalitat, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona en col·laboració amb altres entitats, com [l'Escola Lliure del Sol](#), el [Centre Promotor d'APS](#), [Escoltes Catalans](#) i [Lafede.cat-organitzacions per a la Justícia global](#).

Digna Couso, física i directora del [Centre de Recerca per a l'Educació Científica i Matemàtica](#), i que treballa amb professorat per dotar l'ensenyament científic d'una visió crítica i de valors, va dialogar amb Carmen Aliaga antropòloga i ecofeminista boliviana que treballa amb dones indígenes en projectes d'educació popular feminista. Durant la jornada també es van presentar dues guies: “Educar per a futurs alternatius” i “Amb dret a transformar”, així com n mapa de justícia global amb experiències que transformen el món.

Els reptes educatius en un moment de crisis múltiples

És evident que temps de crisis, l'educació pren un paper inclús més rellevant del que té habitualment. Davant les diferents crisis globals a les quals ens enfrontem actualment, l'escola constitueix no només un lloc d'aprenentatge i creixement, sinó que es transforma en una alternativa per a molts infants, un lloc on observar, des d'una perspectiva crítica, allò que passa al nostre voltant. “A l'escola es treballen les emocions, els valors i el coneixement, i això s'ha de poder treballar de manera integrada a les escoles. Les crisis presenten molts reptes, no només per als infants, sinó per a tota la ciutadania, ja que tenen moltes dimensions”, va apuntar Carmen Aliaga.

Durant el diàleg es va parlar de l'educació (tant la formal com la no formal) com a necessitat per poder atendre les esquerdes socials, de gènere, ètniques i generacionals, entre d'altres. Concretament, Aliaga va fer èmfasi en la necessitat d'una educació popular feminista com a estratègia de defensa del territori i la natura. En el context de viure en un país del sud, l'antropòloga ecofeminista va identificar tres nivells de reptes que es presenten davant les comunitats que, si bé potser no es donen en el nostre context, ens ajuden a repensar la importància d'una educació inclusiva i accessible per a tothom:

- L'autogestió de l'educació quan l'estat no té la capacitat per atendre les necessitats de les comunitats rurals.
- La necessitat de repensar les estructures (les del sistema i l'estat) davant una crisi, que en molts països del sud, ha deixat en situació d'abandonament moltes comunitats (sobretot, rurals).
- La importància de la formació d'educadors i educadores en un context en el qual les possibilitats són limitades.

Si bé potser aquesta no és la realitat a Barcelona, Digna Couso sí que va remarcar que l'actual crisi ha posat de manifest les diferents realitats de les escoles catalanes, “que són més complexes del que ens pensem”; així com s'ha revalorat socialment el paper que porta a terme l'escola.

Integrar la visió de gènere a les aules

Un dels punts centrals del debat va girar entorn el feminisme i el foment de les qüestions de gènere a les aules, ja sigui a través de l'ús d'un llenguatge no sexista, a partir de noves distribucions de rols o amb la gestió d'una aula no sexista. “És fonamental incorporar la perspectiva feminista de manera integral en tot l'àmbit educatiu”, va remarcar Couso. En aquest sentit, es va parlar de la introducció dels sabers quotidians i de repensar les cures; quelcom que les ecofeministes fa temps que adverteixen.

“En cap país l'estat ha estat capaç d'assumir les responsabilitats de les cures més imprescindibles, com l'alimentació, la salut i l'educació, que són els pilars de les societats. Com els estats no han pogut assumir-ho, això s'ho han carregat les dones a les espatlles i s'ha convertit en un problema estructural. És per aquest motiu que cal repensar l'educació en termes feministes i preguntar-nos, ja no com eduquem les nostres nenes, sinó... Com eduquem els nostres nens?”, va exposar Carmen Aliaga.

Un aprenentatge per fer front a la realitat de la quotidianitat

Per últim, ambdues participants van posar de manifest la necessitat de repensar l'educació en el marc d'una dimensió lúdica, en el qual el plaer d'aprendre s'estenguí a les aules d'arreu. També es va remarcar la importància de vincular els processos educatius a la quotidianitat de la vida a través de la innovació pedagògica. “Cal ensenyar els nostres fills i filles com s'han d'alimentar i com han de gestionar el seu propi cos i la seva salut”, va assegurar Digna Couso, qui també va concloure la seva intervenció amb un al·legat que cal tenir en compte: “la informació és arreu i el paper de les escoles no és el de solament donar aquesta informació. Les escoles han de problematitzar aquesta informació per a formar-nos com a persones crítiques, ja que l'empoderament arriba a través del coneixement i la capacitat”.

